

För Kuba betyder alliansfrihet inte neutralitet

För Kuba betyder alliansfrihet inte neutralitet

För Kuba har aldrig alliansfrihet betytt att vara neutral. Det har alltid betytt att vara för att ena mänskligheten.

Från Bandung i Indonesien till Havanna i Kuba är det långt geografiskt, men i föreställningen för många människor i det globala Syd har de verkat ideologiskt nära. Projektet för tredje världen, sprunget ur kontinuerligt samarbete mellan nyligen oberoende stater och deras kamp för nationell befrielse, har definierat och fortsätter att definiera rörelserna för fred och alliansfrihet också idag.

När Bandungkonferensen började 18 april 1955 satt Fidel Castro fortfarande i fängelse som politisk fånge på det som då kallades Ön av tallar, Isla de Pinos (Numera: Ungdomsön, Isla de la Juventud), söder om huvudön. Han avtjänade ett 15-årigt straff för att ha organiserat den misslyckade attacken på Moncada barackerna två år tidigare. Under dessa fängelseår, då den unge Fidel läste kopiöst, började han befästa sina tankar om suveränitet och oberoende och hur de behövde omdefinieras under kalla kriget när imperialismen utvecklade nya sätt för att behärska hela kontinenter.

Fidel och hans kamrater i fängelset skissade på en ny väg för Kuba. Det var tydligt för dem att deras kamp för nationell befrielse behövde knytas till ett bredare projekt för att garantera utveckling för en aktiv alliansfrihet för folken i tredje världen.

Från Bandung i Indonesien utlöste ledarna för tredje världen en global kamp för att omforma det förhärskande systemet i världen. Konferensen fick uppleva ett samgående mellan socialistiska länder och tredje världen och en växande enhet dem emellan i kampen för avkolonialisering.

Fidel Castro på möte i FN 1960.

På konferensen betonades de självständiga ländernas regeringar i Asien och Afrika vikten av att stimulera den anti-imperialistiska och anti-koloniala kampen, samt behovet av att i större utsträckning förena och befästa folkens behov och intressen. Samtidigt gick den stora majoriteten av Latinamerikas regeringar mot de gemensamma intressena och strävandena från sina folk och underkastade sig USA-imperialismen som använde sig av Organization of American States (OAS). Denna fungerade redan som

Kolonialministerium för USA:s Utrikesdepartement, som Kuba senare kallade det.

1959 segrade den kubanska revolutionen. Det var en punkt utan återvändo för Latinamerika och dess relationer med USA. Regeringen i USA beslutade senare att inte erkänna den revolutionära processen på ön. 1961 hade Kuba kommit i fokus för USA:s aggression i regionen som införde den blockad som fortfarande påtvingas ön, sex årtionden senare. För första gången i historien hade en gerillarörelse genomfört en revolution och konfronterat USA-imperialismen rakt framför näsan på stormakten. Det utlöste långtgående förändringar i öns socioekonomiska struktur, i motsättning till USA:s nykoloniala intressen för dominans.

Kort efteråt blev Kuba det enda landet i Latinamerika som gick med i den Alliansfria Rörelsen, NAM, skapad i Jugoslavien 1961. Fidel Castro och Kuba kom att spela en strategisk viktig roll när det gäller internationell solidaritet, anti-imperialism och folkens kamp mot kolonialism i tredje världen.

Den kubanska revolutionen var väl medveten om att dess öde delades med folken i Latinamerika, Asien och Afrika. Som Fidel sa 1962: ?Vad är väl Kubas historia om inte Latinamerikas historia? Och vad är väl Latinamerikas historia om inte Asiens, Afrikas och Oceaniens historia? Och vad är väl historien om alla dessa folk om inte den mest hänsynslösa och grymma exploatering från imperialismen i hela världen??

När Kuba anslöt sig till NAM 1961 var dess utrikespolitik under utformning. Kubas engagemang för tredje världen blev en grundpelare i dess internationalistiska strategi genom NAM och genom Tricontinental, det som senare blev Organization of Solidarity of the People of Asia, Africa, and Latin America (OSPAAAL). Under de följande årtiondena skulle många av de nationella befrielseörelserna, som träffades i Havanna i januari 1966 vid OSPAAAL:s första konferens, bli bland de nya stater som började delta i NAM och forma tredje världen.

Vid bildandet av NAM 1961 i socialistiska Belgrad, dåvarande Jugoslaviens huvudstad, slog Kubas president Osvaldo Dorticós Torrado fast att alliansfrihet ?betyder inte att vi inte är engagerade länder. Vi är hängivna våra egna principer. Vi är fredsälskande folk som kämpar för att uppnå vår suveränitet och åtnjuta vår nationella utveckling fullt ut. Vi är engagerade i de övergripande aspirationerna hos folken och förräder inte dessa principer.?

Vid en tidpunkt när många kritiserade Kubas skenbara anslutning till Sovjetunionen och angrep idén att nationell befrielse behövde kopplas samman med en socialistisk målsättning, definierade Dorticós ytterligare alliansfriheten vid NAM:s grundande och sa att tiden krävde ?mer än allmänna formuleringar, vi måste ta konkreta problem i beaktande?.

Denna aktiva definition på alliansfrihet har varit viktig för Kubas utrikespolitik i dess relationer med de flesta progressiva krafter i tredje världen. Från 1973 verkar NAM ha övergett tankarna om ?neutralitet? som genomsyrat rörelsen sedan den skapades. Nu expanderade dess aktiviteter till internationella ekonomiska relationer med mycket större styrka än under den tidigare perioden. NAM försvarade idén om behovet av en ny internationell ekonomisk ordning.

Sedan USSR:s fall och stigandet av USA till en position som ensam herre på täppan, har NAM kämpat för att anpassa sig till nya realiteter och kommit ur kurs. Men på senare år har strävan efter integration återuppstått i Latinamerika. Med uppkomsten av en Euroasiatisk integration framträder ännu en gång vikten av alliansfrihet. Folk runt om i världen gör motstånd mot de tvångsmetoder som USA använder för att isolera länder som inte underkastar sig Washingtons vilja. Detta har blivit särskilt tydligt i samband med det Amerikanska Toppmötet i juni 2022, där länder som Bolivia och Mexiko har hotat med bojkott av mötet i Los Angeles ifall inte Kuba, Nicaragua och Venezuela inbjuds.

Som ett alternativ hålls ett Folkens Toppmöte för Demokrati, ett möte som för vidare arvet från Bandung och Havanna. Här kan de exkluderade samlas och göra sina röster hörda.

Manolo De Los Santos, People's Dispatch 220531

Cuba's nonalignment: A foreign policy of peace and socialism

HÄV BLOCKADEN MOT KUBA!

Bli en del av solidaritetsrörelsen!

Bli medlem i Svensk-Kubanska!

Eller skicka ett bidrag till Stödfonden

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)

Swish 123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Bidrag till insamlingen ?Mediciner till Kuba?

23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72